[2019] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 239

ਗਿਰੀਰਾਜ ਗਰਗ

ਬਨਾਮ

ਕੋਲ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1695)

15 ਫਰਵਰੀ, 2019

[ਉਦਯ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ ਅਤੇ ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਟ, 1996:

ਧਾਰਾ 7 (5) - ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ - ਹਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ - ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 2007 ਸਕੀਮ ਦੇ ਖੰਡ 11.12 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਤੰਤਰ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਕਿ 2007 ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਵਿਕਰੀ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਕਿਹਾ ਕਿ: ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤਾ ਅਸਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇੱਕ ਧਾਰਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਇਹ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਮਿਆਰੀ ਫਾਰਮ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, 2007 ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ 11.12 ਸਕੀਮ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਖੰਡ 11.12 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 2007 ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ, ਵਿਕਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸਮੇਤ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ,

ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਗਲਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਕਿਹਾ ਕਿ : 1.1 ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਚੋਲਗੀ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਟ, 1996 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 7 (5) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਹੈ, ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਚੋਲਗੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

XXXXXX

ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਾਰਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਮਿਆਰੀ ਫਾਰਮ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰ੍ਹੇ 4.1-4.3] [244-G-H, 245-A-C]

1.2 ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2-ਕੋਲਾ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਕਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਆਰਡਰ 2007 ਦੀ ਸਕੀਮ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੋਲਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ, ਸਰਕੂਲਰਾਂ, ਦਫਤਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ, ਨੋਟਿਸਾਂ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 2007 ਦੀ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ (ਭਾਵ ਖੰਡ 11.12) ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਕਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 7 'ਸਿੰਗਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਕੇਸ' ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਇੱਕ ਮਿਆਰੀ ਫਾਰਮ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਭਾਵ 2007 ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਕਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 5] [252-C-E]

1.3 2007 ਸਕੀਮ ਦੇ ਖੰਡ 11.12 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਖੰਡ 2007 ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰ੍ਹੇ 5.1, 5.2] [253-D]

1.4 ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ 2007 ਦੀ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਈਆਂ। ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਟ, 1996 (ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2015 ਸੋਧ ਐਕਟ

ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਦੀ ਛੇਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੁਲਾਸੇ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 6] [253-E-F]

ਅਲੀਮੈਂਟਾ ਐਸ.ਏ. ਬਨਾਮ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ ਭਾਰਤ ਲਿਮਿਟੇਡ **(1987) 1 SCC 615 : [1987] 1 SCR 957;** ਐਮ.ਆਰ. ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ ਐਂਡ ਕੰਟਰੈਕਟਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੋਮ ਦੱਤ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ **(2009) 7 SCC 696: [2009] 10 SCR 373;** ਆਈਨੇਕਸ ਵਿੰਡ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਥਰਮੋਕੇਬਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ **(2018) 2 SCC 519: [2018] 1 SCR 86;** ਰੇਣੂਸਾਗਰ ਪਾਵਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜਨਰਲ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ **[1985]1 SCR 432;** ਡੋਯਪੈਕ ਸਿਸਟਮਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ **1988 (36) ELT 201 (SC)** - **ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।**

XXXXXX

241 ਗਿਰੀਰਾਜ ਗਰਗ ਬਨਾਮ ਕੋਲ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਕਲੇਮੈਂਟਸ ਬਨਾਮ ਡੇਵੋਨ ਕੰਟਰੀ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕਮੇਟੀ, **[1918] 1 KB 94;** ਮੈਕਲਿਓਡ ਰੌਸ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੰਪਾਗਨੀ ਡੀ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਜਨਰਲ ਐਲ. ਹੇਲਵੇਟੀਆ ਆਫ ਸੇਂਟ ਗੈਲ, **[1952] 1 All ER 331, 334 : [1952] 1 ਲੈਇਡਜ਼ Rep 12 (CA);** ਸੀ ਟ੍ਰੇਡ ਮੈਰੀਟਾਈਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਹੈਲੇਨਿਕ ਮਿਊਚੁਅਲ ਵਾਰ ਜੋਖਮ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਬਰਮੂਡਾ) ਲਿਮਟਿਡ, ਐਥੀਨਾ **[2006] EWHC 2530 (Comm);** ਹਬਾਸ ਸਿਨਾਈ ਵੇ ਟਿੱਬੀ ਗਜ਼ਲਾਰ ਇਸਤਸਲ ਇੰਡਸਟਰੀ ਏ.ਐਸ. ਬਨਾਮ ਸੋਮੈਟਲ ਐਸ.ਏ.ਐਲ. **[2010] EWHC 29 (Comm);** ਸਿਆ 2011 ਇੰਕ ਬਨਾਮ ਆਈ.ਸੀ.ਟੀ. ਲਿਮਟਿਡ **[2018] EWHC 520 (Comm) - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।**

ਪੀਟਰ ਬਿੰਡਰ ਦੁਆਰਾ UNCITRAL ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ, **ਤੀਜਾ ਸੰਸਕਰਣ, 2010, ਸਵੀਟ ਐਂਡ ਮੈਕਸਵੈਲ ਪੰਨਾ 86, ਪੈਰਾ 2-022;** ਰਸਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚੋਲਗੀ **24 ਦਸੰਬਰ 2015, ਸਵੀਟ ਐਂਡ ਮੈਕਸਵੈਲ ਪੰਨਾ 52-54, ਪੈਰਾ 2-049; ਪੰਨਾ 82, ਪੈਰਾ 2-103 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।**

ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੇਸ ਹਵਾਲਾ		
[1987] 1 SCR 957	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 4.8**
[2009] 10 SCR 373	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 4.9**
[2018] 1 SCR 86	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 4.10**
[1985] 1 SCR 432	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 5.1**
1988 (36) ELT 201 (SC)	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 5.1**

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1695.

2016 ਦੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 11 ਵਿੱਚ ਰਾਂਚੀ ਵਿਖੇ ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 21/18.05.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਅਪਿਲਕਰਤਾ ਵਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਾਕਟਰ ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਬੀ. ਬੀ. ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸੁਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਮੁਦੁਤੀ, ਐਮ.ਏ. ਅਲੀਮ ਮਜੀਦ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਨੁਪਮ ਲਾਲ ਦਾਸ, ਅਨਿਰੁਧ ਸਿੰਘ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੂ ਬਰੂਆ।

XXXXXX

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾਂ ਹੇਠ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਜੇ. ਆਗਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ (leave granted)।

1. ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਰਾਂਚੀ ਵਿਖੇ ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 2016 ਦੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 11 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 21/18.05.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਉਤਪਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਟ, 1996 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "1996 ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਾਰਣੀ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

2.1. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 2007 ਦੀ ਸਕੀਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਕੋਲੇ ਦੀ ਵੰਡ ਨਿਲਾਮੀ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਲੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਪਲਬਧ ਸੰਸਥਾਗਤ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਕੋਲੇ ਦਾ ਸਰੋਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਾਰੇ ਇੱਛੁਕ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਗਲ-ਵਿੰਡੋ ਸੇਵਾ ਰਾਹੀਂ ਕੋਲਾ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਧਾਰਣ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਕੋਲਾ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਆਨਲਾਈਨ ਕੋਲਾ ਬੁੱਕ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ। 2007 ਸਕੀਮ ਦੇ ਖੰਡ 11.12 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ -

"11.12 ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਬੋਲੀਦਾਤਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਕੋਲਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ (ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ) ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਤੋਂ 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਮਾਮਲਾ ਸਬੰਧਤ ਕੋਲਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਇੰਚਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਖੰਡ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ CIL ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਰਾਹੀਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਰਾਹੀਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਚੋਲਗੀ ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿਖੇ CIL ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ CIL ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇਨਾਮ ਅੰਤਮ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। (ਸ਼ਾਮਲ ਕੋਲਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦਾ ਸਥਾਨ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ)।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

XXXXXX

243 ਗਿਰੀਰਾਜ ਗਰਗ ਬਨਾਮ ਕੋਲ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

[ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਜੇ.]

2.2. 2012 ਤੋਂ 2015 ਤੱਕ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ, 2007 ਸਕੀਮ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, 2007 ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਈ ਵਿਕਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾ ਲਈ ਕੋਲੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਈ-ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

2.3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੋਲਾ ਆਦੇਸ਼ਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਨੇ ਅਗਾਊਂ ਪੈਸਾ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਾਉਣ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "EDM" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਕੋਲਾ ਮੁੱਲ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 2007 ਸਕੀਮ ਦੇ ਖੰਡ 2.5 ਅਤੇ 5.2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ।

2.4. 2007 ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਖੰਡ 7.2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਲਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਡਿਲੀਵਰੀ ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 45 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੁਝ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਬੁੱਕ ਕੀਤੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ।

2.5. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ 2007 ਸਕੀਮ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ 2007 ਸਕੀਮ ਦੇ ਖੰਡ 9.2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ EMD ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ।

2.6. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 2007 ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ 11.12 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ 21.03.2016 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ 2007 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਖੰਡ 11.12 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ।

2.7. ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਾਂਚੀ ਵਿਖੇ ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

XXXXXX

2.8. ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 21/18.05.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵਿਵਾਦ 2007 ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ 2007 ਦੀ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਹੈ, ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਕਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ 2007 ਸਕੀਮ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

3. ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਡਾਕਟਰ ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ. ਬੀ. ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਸ਼ਾਂਤ ਕੇ. ਮੁਦੁਤੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ. ਏ. ਅਲੀਮ ਮਜੀਦ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੁਪਮ ਲਾਲ ਦਾਸ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਰੁਧ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੂ ਬਰੂਆ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

3.1. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮਿਆਰੀ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਖੰਡ 7 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਕੋਲ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ, ਭਾਰਤ ਕੋਕਿੰਗ ਕੋਲ ਲਿਮਟਿਡ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ, ਸਰਕੂਲਰਾਂ, ਨੋਟਿਸਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਖੰਡ 7 ਤਿਆਰ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ -

"7. <u>ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਕੋਲ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ, ਭਾਰਤ ਕੋਕਿੰਗ ਕੋਲ ਲਿਮਟਿਡ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ - ਸਰਕੂਲਰ - ਦਫਤਰੀ ਆਦੇਸ਼ - ਨੋਟਿਸ - ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।</u> ਇਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਟੈਕਸਾਂ ਜਾਂ ਡਿਊਟੀਆਂ-ਟੈਕਸਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

4. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੰਖੇਪ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 2007 ਦੀ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ, ਹਰੇਕ ਵਿਕਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

<u>XXXXXX</u>

245 ਗਿਰੀਰਾਜ ਗਰਗ ਬਨਾਮ ਕੋਲ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ
[ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਜੇ.]

4.1. ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਚੋਲਗੀ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਚ ਇਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ.[1] ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

4.2. ਧਾਰਾ 7 (5) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ, ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਚੋਲਗੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ

ਹੈ, ਜੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

4.3. ਵਿਚੋਲਗੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇੱਕ ਧਾਰਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਮਿਆਰੀ ਫਾਰਮ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

4.4. 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 (5), UNCITRAL ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 (2)[2] ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ 2006 ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ। ਪੀਟਰ ਬਿੰਡਰ ਨੇ " UNCITRAL ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ" ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੀ ਆਪਣੀ ਟਿੱਪਣੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 7 (2) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਹੈ:

"(d) ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਹੋਵੇ।

.....

[1]ਕਲੇਮੈਂਟਸ ਬਨਾਮ ਡੇਵੋਨ ਕੰਟਰੀ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕਮੇਟੀ,[1918] 1 KB 94; ਮੈਕਲਿਓਡ ਰੌਸ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੰਪਾਗਨੀ ਡੀ. ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਜਨਰਲ ਸੇਂਟ ਗੈਲ ਦੇ ਐਲ'ਹੇਲਵੇਟੀਆ,[1952] 1 All ER 331, 334 : [1952] 1 ਲੈਇਡਜ਼ Rep. 12 (CA)।

[1]ਅਨੁਛੇਦ 7. ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਰੂਪ:–

(1) 'ਵਿਚੋਲਗੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ' ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ

ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
(2) ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਚਿੱਠੀਆਂ, ਟੈਲੈਕਸ, ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਜਾਂ ਦੂਰਸੰਚਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਅਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਅਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

[3] ਪੀਟਰ ਬਿੰਡਰ, UNCITRAL ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ, (ਤੀਜਾ ਸੰਸਕਰਣ, 2010, ਸਵੀਟ ਐਂਡ ਮੈਕਸਵੈਲ) ਪੰਨਾ 86, ਪੈਰਾ 2-022.

XXXXXX

ਅਨੁਛੇਦ 7 (2) ਦਾ ਤੀਜਾ ਵਾਕ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਮੁੱਖ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ "ਲਿਖਤੀ" ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ "ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ", ਵਿਚੋਲਗੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਿਊਯਾਰਕ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ। ਟ੍ਰਾਵੈਕਸ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਜੇ ਹਵਾਲਾ ਸਿਰਫ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ; ਇਸ ਵਿਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਧਾਰਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਿਕਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

4.5. ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 (2) 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 (5) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:

"6. ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ।

(1) .....

(2) ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਜਾਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਹਵਾਲਾ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਕੁਈਨਜ਼ ਬੈਂਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਸੀ ਟ੍ਰੇਡ ਮੈਰੀਟਾਈਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਬਨਾਮ ਹੈਲੇਨਿਕ ਮਿਊਚੁਅਲ ਵਾਰ ਰਿਸਕਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਬਰਮੂਡਾ) ਲਿਮਟਿਡ, ਐਥੀਨਾ[4] ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਮਿਆਰੀ ਫਾਰਮ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਮ ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਨ।

4.6. ਹਬਾਸ ਸਿਨਾਈ ਵੇ ਟਿੱਬੀ ਗਜ਼ਲਾਰ ਇਸਤਸਲ ਇੰਡਸਟਰੀ ਏਐਸ ਬਨਾਮ ਸੋਮੈਟਲ ਐਸ.ਏ.ਐਲ.[5] ਵਿੱਚ ਕੁਈਨਜ਼ ਬੈਂਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੀ ਟ੍ਰੇਡ ਮੈਰੀਟਾਈਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (Supra)

ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਇੱਕ ਆਮ ਹਵਾਲਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਇੱਕ ਮਿਆਰੀ ਰੂਪ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿਆਪਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਧਾਰਾ:

.....

[4][2006] EWHC 2530 (Comm)

[5][2010] EWHC 29 (Comm)

XXXXXX

247 ਗਿਰੀਰਾਜ ਗਰਗ ਬਨਾਮ ਕੋਲ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ
[ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਜੇ.]

" (1) A ਅਤੇ B ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮਿਆਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੀਆਂ ਮਿਆਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਪੱਤਰ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਸ ਦੇ A ਜਾਂ B ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਮੈਂਬਰ ਹਨ; ਜਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਮਿਆਰੀ ਸ਼ਬਦ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(2) A ਅਤੇ B ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ A ਅਤੇ B ਵਿਚਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਹਿਮਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਸਨ।

(3) A ਅਤੇ B ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ A (ਜਾਂ B) ਅਤੇ C ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਮ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਇੱਕ ਚਾਰਟਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਬਿੱਲ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ A ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੈ; ਪੁਨਰ-ਬੀਮਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਬੀਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ; ਬੀਮੇ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਪਰਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਾਧੂ ਬੀਮਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ; ਅਤੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਜਾਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਉਪ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਉਪ-ਉਪ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਪ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

(4) A ਅਤੇ B ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ C ਅਤੇ D ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੱਦਣ ਦੇ ਬਿੱਲ,ਪੁਨਰਬੀਮਾ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਤੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਕੰਟਰੈਕਟ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। “

ਹਬਾਸ (Supra) ਵਿਚ 'ਸਿੰਗਲ ਕੰਟਰੈਕਟ ਕੇਸ' ਅਤੇ 'ਦੋ-ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਕੇਸ' ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ 'ਸਿੰਗਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਕੇਸ' ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਇੱਕ ਮਿਆਰੀ ਫਾਰਮ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਮ ਹਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਕਿਸੇ ਪੁਰਾਣੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ / ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ 'ਦੋ-ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਕੇਸ' ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਆਮ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ 'ਦੋ-ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਕੇਸ' ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਧਾਰਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਵਾਲਾ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਬਾਸ (Supra) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕੁਈਨਜ਼ ਬੈਂਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਨੇ ਸਿਆ 2011 ਇੰਕ ਬਨਾਮ ਆਈ.ਸੀ.ਟੀ. ਲਿਮਟਿਡ[6] ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

4.7. ਰਸਲ ਨੇ ਵਿਚੋਲਗੀ[7] 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਟਿੱਪਣੀ ਵਿਚ ਇਕੱਲੇ ਅਤੇ ਦੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਟੈਂਡਰਡ ਫਾਰਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆਦਾਇਕ ਹੈ:

"ਸਟੈਂਡਰਡ ਫਾਰਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਸਿੰਗਲ ਅਤੇ ਦੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ। ਜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਿਆਰੀ ਫਾਰਮ ਸੈੱਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਮ ਸ਼ਬਦ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਿਰਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿਆਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣੂ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸੀ ਟ੍ਰੇਡ ਮੈਰੀਟਾਈਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਹੈਲੇਨਿਕ ਮਿਊਚੁਅਲ ਵਾਰ ਰਿਸਕਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਬਰਮੂਡਾ) ਲਿਮਟਿਡ, ("ਐਥੀਨਾ") ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ "ਦੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਕੇਸ" ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਦਰਸਾਇਆ, ਇਹ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਇੱਕ ਸੈਕੰਡਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ, ਅਤੇ "ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਕੇਸ" ਜਿੱਥੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਮਿਆਰੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਲੱਭਣ ਲਈ ਹੈ। ਫੈਡਰਲ ਬਲਕ ਕੈਰੀਜ਼ ਇੰਕ ਬਨਾਮ ਸੀ. ਇਟੋਹ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ("ਫੈਡਰਲ ਬਲਕਰ") ਵਿੱਚ ਬਿੰਘਮ ਐਲ.ਜੇ. ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਲੈਂਗਲੇ ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਮਿਆਰੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਜੋੜਾਂਗਾ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਇੱਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਥਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਧਾਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜੋ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਇਹ ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਚਾਰਟਰ ਪਾਰਟੀ / ਲੱਦਣ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਬਿੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ "ਸਖਤ ਨਿਯਮ" ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਕੋਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਗਿਆਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤਿਆਰ ਸਾਧਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਐਡਜਸਟ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ।

.....

[6][2018] EWHC 520 (Comm)

[7] ਵਿਚੋਲਗੀ 'ਤੇ ਰਸਲ (2015 ਦਾ 24ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ, ਸਵੀਟ ਐਂਡ ਮੈਕਸਵੈਲ) ਪੰਨਾ 52 – 54, ਪੈਰਾ 2-049.

XXXXXX

249 ਗਿਰੀਰਾਜ ਗਰਗ ਬਨਾਮ ਕੋਲ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

[ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਜੇ.]

ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਟੈਂਡਰਡ ਫਾਰਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ

ਦੇ ਆਮ ਸ਼ਬਦ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੈਕੰਡਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੀਆਂ ਮਿਆਰੀ ਫਾਰਮ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ - ਮਿਆਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ - ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਵੱਖਰਾ ਪਰ "ਪਦਾਰਥਕ" ਅੰਤਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ - ਇੱਕੋ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ "ਸਿੰਗਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ" ਕੇਸਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਹੋਣ; ਅਤੇ ਉਹ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ "ਦੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ" ਕੇਸਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਿੰਗਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ- ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸਟੈਂਡਰਡ ਫਾਰਮ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ "ਸਿੰਗਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ" ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਮ ਸ਼ਬਦ ਹੋਰ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਣਗੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹੀ ਤਰਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇੱਕੋ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਬੇਸਪੋਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ "ਸਿੰਗਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ" ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਮ ਸ਼ਬਦ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਣਗੇ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਦੂਜਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਮਿਆਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਸਮਝੌਤਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਤਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮਿਆਰੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਮ ਸ਼ਬਦ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ

ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਲਈ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ. ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇੱਕ "ਸਿੰਗਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ" ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਸਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਸੰਬੰਧ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

XXXXXX

4.8. ਵਿਚੋਲਗੀ ਐਕਟ, 1940 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "1940 ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕੇਸ ਅਲੀਮੈਂਟਾ ਐਸ.ਏ. ਬਨਾਮ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ ਭਾਰਤ ਲਿਮਿਟੇਡ[8] ਹਾਲਾਂਕਿ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਾਕਾਰ-ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ।

4.9. 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਮ.ਆਰ. ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ ਐਂਡ ਕੰਟਰੈਕਟਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੋਮ ਦੱਤ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ

ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਚੋਲਗੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇ ਹਵਾਲਾ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ-

“24. ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 7 (5) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

(i) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ, ਹਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ:

(1) ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,

(2) ਦੂਜੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,

.....

[8] (1987) 1 SCC 615 :AIR 1987 SC 643 : 84 (2000) DLT 494.

[9] (2009) 7 SCC 696 : 2009 (3) Arb LR 1 (SC) : 2009 (9) ਸਕੇਲ 298.

XXXXXX

(3) ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਉਚਿਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

(ii) ਜਦੋਂ ਧਿਰਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਆਮ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਆਮ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਖੰਡ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਸਿਰਫ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ।

(iii) ਜਿੱਥੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ), ਤਾਂ, ਕੇਵਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ/ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਅਤੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲਾ ਨਾ ਹੋਵੇ।

(iv) ਜਿੱਥੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸੁਤੰਤਰ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਮਿਆਰੀ ਰੂਪ (ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਟਰੇਡ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਜਾਂ ਆਰਕੀਟੈਕਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਮਿਆਰੀ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਦੇਵੇਗਾ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਮਿਆਰੀ ਰੂਪ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਮਿਆਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ

ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਹਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹਨ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਝ ਲਿਆ ਹੈ।

(v) ਜਿੱਥੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਗੀਆਂ (ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਆਮ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੈ), ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਆਮ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

XXXXXX

4.10. ਆਈਨੈਕਸ ਵਿੰਡ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਥਰਮੋਕੇਬਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ[10] ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ. ਹਬਾਸ (Supra) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ 'ਸਿੰਗਲ ਕੰਟਰੈਕਟ ਕੇਸ' ਅਤੇ 'ਦੋ-ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਕੇਸ' ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਮਿਆਰੀ ਫਾਰਮ ਦਾ ਆਮ ਹਵਾਲਾ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੇ ਮਿਆਰੀ ਫਾਰਮ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਆਮ ਹਵਾਲਾ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੇ ਮਿਆਰੀ ਫਾਰਮ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਆਮ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ।

5. ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 - ਕੋਲਾ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਕਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਧਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਆਰਡਰ 2007 ਦੀ ਸਕੀਮ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੋਲ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਕੋਕਿੰਗ ਕੋਲ ਲਿਮਟਿਡ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ, ਸਰਕੂਲਰਾਂ, ਦਫਤਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ, ਨੋਟਿਸਾਂ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 2007 ਦੀ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ (ਭਾਵ ਖੰਡ 11.12) ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਿਕਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਖੰਡ 7 'ਸਿੰਗਲ ਕੰਟਰੈਕਟ ਕੇਸ' ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਇੱਕ ਸਟੈਂਡਰਡ ਫਾਰਮ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਭਾਵ 2007 ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 - ਕੋਲਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਕਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

5.1. 2007 ਸਕੀਮ ਦੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ: "ਇਸ ਸਕੀਮ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਟ, 1996 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਰਾਹੀਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਰਸਲ ਨੇ ਵਿਚੋਲਗੀ 11 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਟਿੱਪਣੀ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਹੈ:

"ਵਿਵਾਦ "ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ", "ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ", ਜਾਂ "ਸੰਬੰਧਿਤ" ਹਨ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ, ਜੋ ਅਕਸਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ

ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਸੀਮਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਵਜੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.....ਉਹ ਵਿਚੋਲਗੀ ਖੰਡ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

.....

[10] (2018) 2 SCC 519

[11] ਵਿਚੋਲਗੀ 'ਤੇ ਰਸਲ (2015 ਦਾ 24ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ, ਸਵੀਟ ਐਂਡ ਮੈਕਸਵੈਲ) ਪੰਨਾ 82, ਪੈਰਾ 2-103.

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

XXXXXX

253 ਗਿਰੀਰਾਜ ਗਰਗ ਬਨਾਮ ਕੋਲ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

[ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਜੇ.]

ਰੇਣੂਸਾਗਰ ਪਾਵਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜਨਰਲ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ[12] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ "ਪੈਦਾ ਹੋਣ", ਜਾਂ "ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ", ਜਾਂ "ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ", ਜਾਂ "ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ", ਜਾਂ "ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ", ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਿਆਪਕ ਵਿਸਥਾਰ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਡੋਯਪੈਕ ਸਿਸਟਮਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ[13] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਸੰਬੰਧਿਤ", "ਸੰਬੰਧਿਤ" ਅਤੇ "ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ" ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

2007 ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਖੰਡ 11.12 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਖੰਡ 2007 ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।
5.2. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

6. ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ, ਧਿਰਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਜੱਜ ਪ੍ਰਣਬ ਕੁਮਾਰ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ (ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ; ਪਤਾ: ਪੀ -29/3, ਜੋਤਿਸ਼ ਰਾਏ ਰੋਡ, ਕੋਲਕਾਤਾ - 700053) 2007 ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇਕਲੌਤੇ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ।

ਜੱਜ ਚਟੋਪਾਧਿਆਏ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਟ, 1996 (ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2015 ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਦੀ ਛੇਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੁਲਾਸੇ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ।

ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

---

[12][1985] 1SCR432

[13]1988 (36) ELT 201 (SC)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Prabhat Kiran, Advocate
D/923/2000
Bar Council of Delhi